

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ
Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...**

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

11. De obedientia ad nutum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](#)

ximē dixi, propius accedere, illum videmus sese altius efferre, & celeriter volu-
troripere: etenim id vnde cōceptum est, nempe vnicā quotidiana siccī stipitū-
rigatio, non vsque adeō obedientiam proficiat ardua videtur, quando signū
præcepta est, sed tanta quanta fuit perseverantia, tanta in toties repetito labo-
re, nihil dijudicantis animi æquitas, tanto tempore, in tot interruptis actibus,
inabrupta tranquillitas, iudicique demissio, permira fuit, & quæ mereretur (a
forte ab ipsis primordiis ad summam obedientiae perfectionē non fuisse pro-
iectus) eā denique diuino Spīitu largiente donari. At in S. Mauri facinore sub-
to, cūm id esset singulare, & nonnisi solius Dei opt. max. ope illud perpetrare,
periculoque liberari potuerit, necesse fuit ut vel hic vnicus actus mirum quan-
tum fiduciam in Deum auxerit, animos addiderit, ac in obedientia amore, u-
tela, veneratione, perfectionē firmauerit. Faxis diuina bonitas, ut tam sancto-
rum exemplorum post tot secula vigente commemoratione p̄ermotus eius quod
arripuimus, quodque totum obedientia ntititur, Instituti numeros omnes, pe-
fectè obediendo expleamus.

C A P V T XI.

De obedientia ad nutum,

IAM diuina ope quidquid operosius & sp̄inosius erat percurrimus, planior
Ierunt & faciliora, pauca quæ sequentur. Quorum primū sit, an etiam quan-
do ad Præpositorum nutum obeditur, possit exhiberi cæcā obedientia: immo re-
tō aī omnino aliqua sit ciuismodi vera obedientia, cūm nulla fuerit iusllo, sed
ut summum sit iussionis præoccupatio.

At non est renocandum in dubium, quin ibi obedientia exerceatur, ubi So-
uperioris voluntatem aut desiderium, certo aliquo arguento deprehendimus,
aut deprehendere nos merito credimus; vnde fiat ut ex desiderio conformād,
ac voluntate nostram Præpositorum voluntati subdendi, conemur id prestat,
quod à nobis desiderari putam̄s. Etenim hoc nobis in virtutibus animaduc-
tendum, & ad cibritate carum usurpationem certō habendum, non spectant
eis, nec eas ex eo existimari quod verē in re externa, effectu, obiectione oculis
patente repetitur, sed multō magis ac p̄cnē solum ex facientis animo: hunc enim
videt, huius destinata munera Deus. Eleūmosynæ misericordiā quam laudes
ficto pauperi, in quo vera miseria deest, & cuius nulla miseria subleuat, noi-
minore quam si in verum pauperem collata esset, æternæ gloriæ pondere com-
pensabit: quippe affectus est qui spe etatur potius quam effectus. Quineram
nemo non fatebitur, præstantius esse misericordiæ genus, quando instanti al-
cui indigentiam præuidens, occurris, & ne in eam incidat, præcurrente liberali-
tate impedis, quam si in eam incurrite pateris, & iam pressum subleuares: &
nim qui citō dat, bis dat, quanto magis qui tam alacriter præuenit, dignissime
subuenit? Atqui quando præuenis, nulla est re ipsa cui succurras indiget, sed la-

ris est quod illam vel animo tibi representas, vel futurā praeuides: ita enim humanitus comparati sumus, ut quae menti, non secūs ac si essent, penitus impresum, vel quae mox futura credimus, eodem in nobis motus animorū, ad spem, ad lētiam, ad terforem, ad virtutes & virtutēs excitant, quos excitarent res ipsæ, si præsentes eas usurparemus. Haud secūs in hac præuolatrice mandatorū obedientia contingit: nam & affectus ad obediendū fertur, quasi si Præpositi iussus virgeret, & quemadmodum Maiorū obsecrationē in mandatis deputamus, ita Præpositi desiderium, instar præcepti ducit, creditque morosā tarditatis fore, si vbi videt vel facti desiderium, vel imperij voluntatem, ad verba potius quam ad animum respectet. Perfecta enim obedientia legem nescit, terminis non attatur (ut in simili loquitur S. Bernard.) neque contenta iussionis angustiis, largiore Lib. de prag. & dij. spontanea, vigore liberalis alacrisque animi, modum non considerans, in infinitam libertatē excurrat. Hæc est illa de qua S. Petrus, *Castigantes*, inquit, *corda vestra in obedientia caritatis*, pulchri illam per hoc sequestrans ab inertī illa & seruili obedientia, caritati non promta, sed soli obnoxia necessitati. Vide sine quanti faciat eum qui ad nutum obedit: alium vero, ut inertem, ut seruilem, ut tardum & inofficium cōtemnat: quales profectō si plures in subditis exstiterint, nonne necesse fuerit ut tarda, grauia, modesta, impedita sint omnia?

Istam ergo ut gratiorem, meliorem, accommodatioremq; se etemur, & ut satis probatum relinquamus, eam veram, maximeque laudabilem obedientiam esse quæ ad nutum Præpositi præstatur, vel qua eius voluntatem velut normam nobis proponendo id agimus, quod esse ex eius desiderio credimus. Iam autem, si vere hæc est obedientia, videtur etiam consequens esse, ut possit esse cæca, eoque maximè quod cæcam eam omnem dicimus, quæ nihil nisi parendi studium respicit. Fateor tamen non satis propriè videri dici posse cæcam, nisi admodum evidenter de Præpositorum voluntate constet; ac piæterea in rebus arduis, periculo obnoxii, & à communi iudicio remotis, longè certioribus opus esse argumentis, ut credas velle Præpositum ita fieri: quare non tantum ab imprudenti coniectatione cauendum est, sed plerumque in rebus grauioris momenti, expedit de eius voluntate reddi certiorem, eamque modestè exquirere.

C A P V T XII.

Non Religiosorum obedientia, quid à Religiosa discrepet.

ET hoc denique ceteris atexamus, Quid inter obedientiam Religiosi & secularis intersit? quæcumque etenim dicta sunt adhuc, seu de Præpositorum reverentia & auctoritate, seu de iussis eorum, seu de diuinæ prouidentiæ vigilantia, seu de subditis, & iudicijs subdendiratione, illa eadem de secularibus, de quæ eorum gubernandi imperandique ratione dici possunt.

Y y y 3

Verum-